

Сучасний аналіз ринку праці в галузі архітектури та містобудування з врахуванням військового стану в Україні станом на 20.01.2023

Ринок праці – це невід’ємна складова ринкової економіки, яка забезпечує розподіл та перерозподіл суспільної праці по галузях господарства, видах та формах діяльності, в територіальному просторі, за критерієм максимального ефективного використання трудового потенціалу домашнього господарства, підприємства, регіону, держави відповідно до структури суспільних потреб та форм власності.

Спеціальність архітектура та містобудування, яку здобувають студенти архітектурних факультетів представлена на ринку наступними професіями:

- Архітектор-проектувальник (розробка концепції, робочих креслень архітектурної частини, здійснення авторського нагляду);
- Ландшафтний архітектор (розробка проектів розбивки парків, садів, присадибних ділянок);
- Архітектор-реставратор (відновлення історичних пам’яток);
- Архітектор-містобудівник (розробка проектів міських районів чи великих комплексів, іншої містобудівної документації);
- Головний архітектор проектів (загальне управління будівельними процесами);
- Головний архітектор міста/району (муніципальний службовець, який забезпечує розробку і контроль за виконанням нормативних актів органів місцевого самоврядування в галузі містобудування);
- Історик і теоретик архітектури (здійснення наукової чи викладацької діяльності);
- Архітектор-дизайнер (розробка дизайн-проектів фасадів, інтер’єрів);

ОС МАГІСТР

Придатність до працевлаштування: Установи та організації, що працюють у сфері архітектури, містобудування, ландшафтної архітектури, реконструкції і реставрації архітектурних об’єктів, дизайну архітектурного середовища та будівництва, органи державного управління та місцевого самоврядування, заклади вищої освіти.

Фахівець після закінчення університету може працювати на таких первинних посадах: архітектор, планувальник міст, викладач університетів та вищих навчальних закладів; вчитель початкової школи; викладач середніх навчальних закладів; вчитель спеціалізованих навчальних закладів; фахівець в галузі маркетингу; фахівець державної служби; професіонал з управління проектами та програмами; архітектор-дизайнер, web-дизайнер.

Споріднені первинні посади: керівник функціонального підрозділу; керівник виробничого підрозділу в обласних, районних та міських управліннях і відділах; бюро технічної інвентаризації; відділах архітектури та містобудування; агентствах нерухомості; відділах фонду держмайна; сільських, селищних, міських та районних радах; держадміністраціях та їх підрозділах; науково-

дослідних та проєктних інститутах; в державних та приватних організаціях, які здійснюють проєктні роботи тощо.

Професії та професійні назви робіт згідно International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08): 2. Professionals / 21. Science and engineering professionals / 216. Architects, planners, surveyors and designers: 2161. Building architects; 2162. Landscape architects; 2163. Product and garment designers; 2164. Town and traffic planners; 2165. Cartographers and surveyors; 2166. Graphic and multimedia designers. (2. Професіонали / 21. Професіонали в галузі науки та техніки / 216. Архітектори, проєктувальники, геодезисти та дизайнери: 2161. Архітектори-будівельники; 2162. Ландшафтні архітектори; 2163. Дизайнери виробів та одягу; 2164. Містобудівники; 2165. Картографи та геодезисти; 2166. Графічні та мультимедійні дизайнери).

Типовими посадами для працевлаштування випускників згідно з Національним класифікатором України: Класифікатор професій ДК003:2010., є: 214 – Професіонали в галузі архітектури та інженерної справи; 2141 – Професіонали в галузі архітектури та планування міст; 2141.2 – Архітектори та планувальники міст; 2141.2 (20196) – Архітектор, Архітектор з реставрації пам'яток архітектури та містобудування; 2141.2 Інженер-проєктувальник (планування міст); 2141.1 – Молодший науковий співробітник (архітектура, планування міст); 1237.1 – Головний архітектор (архітектура та будівництво), Головний архітектор проєкту; 1229.1 – Головний архітектор (органи державної влади); 1229.3 – Головний фахівець-архітектор; 1210.1 – Директор (начальник) організації (дослідної, конструкторської, проєктної); 7124 – Реставратор пам'яток дерев'яної архітектури; 7122 – Реставратор пам'яток кам'яної архітектури; 4190 – Макетник макетно-модельного проєктування; 2142 – Професіонали в галузі цивільного будівництва; 3471 – Колорист (художник), Дизайнер-виконавець інтер'єру, Художник-виконавець; 1476 – Менеджер (управитель) з архітектури та будівництва, технічного контролю, аналізу та реклами.

ОС БАКАЛАВР

Придатність до працевлаштування: Професійна кар'єра на посадах у сферах містобудування, архітектури та будівництва.

Випускники можуть працювати на таких первинних посадах: архітектор, планувальник міст, технік-архітектор, технік з мультимедійного забезпечення проєктування, молодший дизайнер архітектурного середовища, технік-архітектор управління архітектури, фахівець в галузі дизайну інтер'єру, маркетингу, фахівець державної служби; Споріднені первинні посади: може працювати у бюро технічної інвентаризації; відділах архітектури та містобудування; агентствах з оцінки нерухомості; відділах фонду держмайна; сільських, селищних, міських та районних радах; держадміністраціях та їх підрозділах; науково-дослідних та проєктних інститутах; в державних та приватних організаціях, які здійснюють архітектурно-проєктні роботи.

Професії та професійні назви робіт згідно International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08): 2. Professionals / 21. Science and engineering professionals / 216. Architects, planners, surveyors and designers:

2161. Building architects; 2162. Landscape architects; 2163. Product and garment designers; 2164. Town and traffic planners; 2165. Cartographers and surveyors; 2166. Graphic and multimedia designers. (2. Професіонали / 21. Професіонали в галузі науки та техніки / 216. Архітектори, проектувальники, геодезисти та дизайнери: 2161. Архітектори-будівельники; 2162. Ландшафтні архітектори; 2163. Дизайнери виробів та одягу; 2164. Містобудівники; 2165. Картографи та геодезисти; 2166. Графічні та мультимедійні дизайнери).

Випускники можуть працювати за професіями згідно з Національним класифікатором України (ДК 003:2010): 214 – Професіонали в галузі архітектури та інженерної справи; 2141 – Професіонали в галузі архітектури та планування міст; 2141.2 – Архітектори та планувальники міст; 2141.2 (20196)– Архітектор, Архітектор з реставрації пам'яток архітектури та містобудування; 3112 – Технік з архітектурного проектування, Технік-проектувальник; 1229.3 – Головний фахівець-архітектор; 7133 – Ліпник архітектурних деталей, Модельник архітектурних деталей; 4190 – Макетник макетно-модельного проектування; 2142 – Професіонали в галузі цивільного будівництва; 2142.2 – Технолог (будівельні матеріали); 2452.2 – Художник, Дизайнер (художник-конструктор), Дизайнер інтер'єру, Дизайнер графічних робіт, меблів, Дизайнер мультимедійних об'єктів; 3471 – Колорист (художник), Дизайнер-виконавець інтер'єру, Художник-виконавець.

Після повного курсу навчання випускники можуть займатися:

- архітектурним проектуванням житлових будинків і комплексів, громадських і промислових будівель і споруд;
- реставрацією та реконструкцією архітектурних об'єктів;
- архітектурним менеджментом;
- архітектурним проектуванням систем розселення, міст, центрів, районів, ансамблів, площ;
- плануванням і забудовою та реконструкцією житлових і промислових районів;
- розв'язанням архітектурно-художніх проблем містобудівного проектування, дизайну міського середовища;
- проектуванням об'єктів ландшафтної архітектури, елементів благоустрою населених пунктів;
- реконструкцією забудови промислових і цивільних споруд;
- архітектурно-художнім проектування об'єктів архітектурного середовища;
- проектування інтер'єрів, обладнання і меблів;
- художнім конструюванням малих архітектурних форм, елементів благоустрою та інформаційно-візуального оформлення архітектурного середовища;
- плануванням виробничо-господарської і фінансової діяльності;
- дослідженням в галузі теорії і методів розрахунку інженерних конструкцій із застосуванням систем автоматизованого проектування;
- управлінням розвитку міста;

Особисті якості, якими має бути наділений успішний архітектор:

- творчі здібності;
- розвинене просторове мислення;
- відповідальність, пильність;
- організаторські здібності;
- оригінальність, винахідливість, креативність;
- реалістичність;
- почуття гармонії, смаку і стилю;
- спостережливість;
- гарна пам'ять;
- комунікабельність;
- пунктуальність.

Професійні якості які очікують від архітектора при влаштуванні:

- Досвід практичної роботи за фахом.
- Володіння англійською мовою на професійному рівні.
- Стійкість до стресів та великої кількості роботи.
- Здатність виконання усіх етапів проектування від концепції до реалізації.
- Досвід реального проектування та будівництва, реалізовані об'єкти.
- Досконале розуміння будівельних норм, робочої документації.
- Розуміння інсоляції та спроможність її обчислення.
- Досвід координації усіх суміжних розділів.
- Розуміння властивостей оздоблювальних та будівельних матеріалів, досвід роботи з постачальниками, контроль якості виробів.
- Спроможність створювати графіки виконання робіт та контролювати їх виконання.
- Можливість власноруч моделювати, обчислювати площі та об'єми, створювати креслення, робити візуалізації (у тому числі, використовуючи програми для обчислення у реальному часі).

Технічні навички та досвід в програмах:

- Досвід роботи у параметричних системах на зразок Rhino-Grasshopper – для роботи у групі за допомогою мережі.
- Досвід роботи у системі TeamWork, або інших системах.
- Вільне володіння сучасним програмним та апаратним забезпеченням САД-системи, графічні програми та ін.
- Професійне знання ArchiCad\Revit (однієї з програм).
- Базові знання 3Ds-Max.
- Вільне володіння сучасними технологіями проектування (BIM).
- Вільне володіння художніми інструментами та здатність створення презентацій і концепцій власноруч руками на папері.
- Досвід роботи в створенні інтер'єрів.

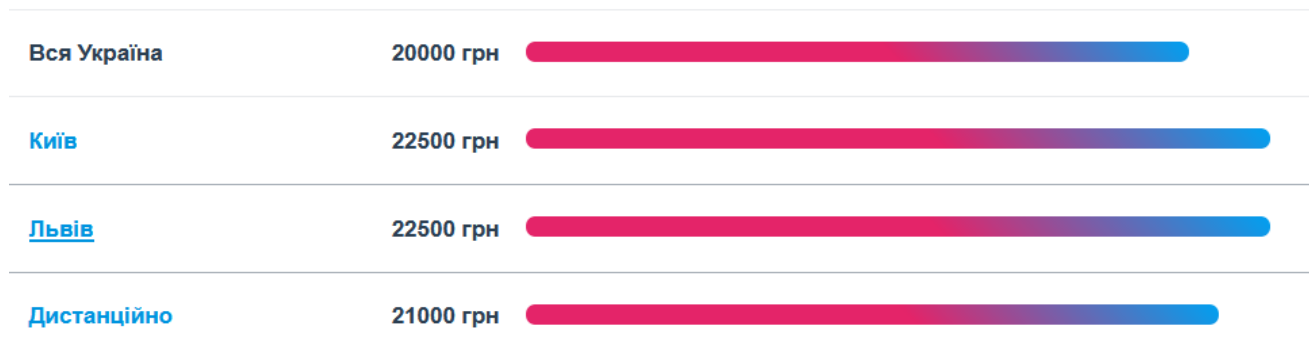
Зараз можна порівняти розподіл вакансії «Архітектор» по областях України за даними станом на 2021 рік <https://ua.trud.com/ua/salary/2/4807.html>:

Сьогодні, під час повномасштабної війни в Україні, за даними провідних сайтів з пошуку роботи, звісно попит на вакансії змінився і багато пропозицій географічно тяжіють до міст, де немає бойових дій та Захід України. Більшість пропозицій у місті Києві, так як зараз багато архітектурних компаній працюють над кейсами відбудови Київської області, міст Буча, Ірпінь і тих міст, які найбільш постраждали під час початку війни 2022.

Рівень середньої зарплатні за останні 12 місяців за даними <https://www.work.ua/> станом на 20.01.2023:

Середня зарплата за посадою «Архітектор» за містами

Архітектор, 18 000 – 30 000 грн.

Архітектор-дизайнер, 10 000 – 25 000 грн.

Архітектор-генпланіст, 20 000-25 000 грн.

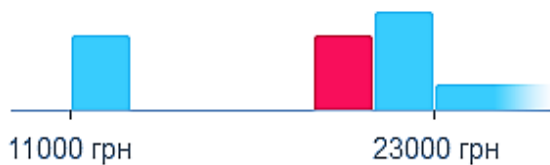
Архітектор-кресляр, 15 000-30 000 грн.

Архітектор- конструктор, 20 000-30 000 грн.

Головний архітектор проекту (ГАП), 25 000-45000 грн.

Багато попиту на влаштування дистанційно по всім областям України. В середньому «Архітектор» для дистанційної роботи заробляє 21000 грн. Це медіана заробітних плат за даними з 11 вакансій, розміщених на Work.ua із заголовком «Архітектор» і за схожими запитами-синонімами «ГАП», «Генпланіст», «Головний архітектор проекту» та ін. за останні 3 місяці. Діапазон, що містить медіану, виділено на графіку:

Розподіл зарплат

За даними [Work.ua](https://work.ua). багато пропозицій роботи для архітекторів дистанційно за кордоном. Це такі країни як Польща, Румунія, Німеччина, Нідерланди, Латвія, Кіпр, Франція, Італія, Литва, Греція, Іспанія.

Основними підприємствами, в яких реалізуються випускники, є різні проектні бюро, архітекторські компанії. Цікавою буде і робота на державній службі в містобудівному комітеті міста. Ті, хто віддає перевагу взаємодії з природними композиціями, стають ландшафтними архітекторами. У сучасному світі на вагу золота фахівці, які володіють знаннями відразу в декількох галузях, тому цінується крос-функціональність, а крім того ще й мобільність – здатність освоювати швидко різні професії, вчитися. Зростає потреба в «універсальних солдатах»: цінуватися будуть фахівці, які володіють кількома іноземними мовами, знають основи менеджменту, маркетингу та фінансів. Не виключено, що найперспективніші фахівці різних галузей змушені будуть вивчати програмування, щоб спілкуватися з фахівцями ІТ-технологій однією мовою. Отже, архітектура актуальна буде для студентів, які добре розбираються в технічних науках, але, при цьому, мають творчі та організаційними задатками. На ринку праці цінується знання напрямків сучасного дизайну і розділів архітектурного проектування. Найбільш архітектори затребувані в будівельних компаніях і приватному секторі. На високі доходи можуть претендувати імениті архітектори, які «ведуть» проекти «з нуля» і займаються авторським супроводом аж до введення об'єкта в експлуатацію.

Джерела:

1. http://social-design-studio.com/the_truth_about_the_profession_of_archi...
2. <http://social-design-studio.com/theory/dictionary/>
3. <https://ua.trud.com/ua/>
4. <https://lviv.hh.ua/>
5. <https://rabota.ua/>
6. <https://abiturients.info/uk/oblast-znaniy-new/19-arhitektura-ta-budivni...>
7. <https://glavcom.ua/publications/zminyuyasya-abo-pomri-do-2030-roku-znikn...>
8. <https://up-study.ua/uk/posts/arxitektura-ogljad-i-rejting-specialnosti>
9. <https://www.work.ua/>
10. <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3654742-rinok-praci-v-ukraini-sansi-znajti-robotu-zrostaut-prote-ne-skriz.html#>
11. <https://ua.trud.com/ua/>
12. <https://www.awesomic.io/talents>